

Nafn: _____

VMA EÐLI2AO05 - Tímaverkefni 6 úr kafla 7

haust 2021

Sýndu formúlur og útreikninga

(Demi 7.1.11 á bls. 85)

1. Í 1,35 kg álpotti eru 2,36 L af vatni og ýsuflak sem vegur 1,25 kg. Gerum ráð fyrir að eðlisvarmi ýsu sé $3850 \text{ J/kg}^{\circ}\text{C}$.

- a) (20%) Hvað mikla varmaorku þarf til að hita kerfið úr $8,0^{\circ}\text{C}$ upp að suðu?

$$Q? \quad Q = m_1 \cdot C_{\text{al}} \cdot \Delta T_{\text{al}} + m_{\text{vatn}} \cdot C_{\text{vatn}} \cdot \Delta T_{\text{vatn}} + m_{\text{ýsa}} \cdot C_{\text{ýsa}} \cdot \Delta T_{\text{ýsa}}$$

$$= 1,35 \text{ kg} \cdot \frac{0,9 \text{ kJ}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}} \cdot 92^{\circ}\text{C} + 2,36 \text{ kg} \cdot 4,18 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}} \cdot 92^{\circ}\text{C} + 1,25 \text{ kg} \cdot 3,850 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}} \cdot 92^{\circ}\text{C}$$

$$= 111,78 \text{ kJ} + 907,56 \text{ kJ} + 442,75 \text{ kJ} = 1462 \text{ kJ}$$

$$= \underline{\underline{1,46 \text{ MJ}}}$$

- b) (5%) Hvað kostar þessi orka ef orkuveitan selur eina kílowattstund á 16 krónur? $1 \text{ kWh} = 3600 \text{ kJ}$

$$\text{Verð } 16 \text{ kr./kWh} \approx 0,406 \text{ kWh} \approx \underline{\underline{6,5 \text{ kr.}}}$$

$$Q = \frac{1462 \text{ kJ}}{3600 \text{ kJ/kWh}} = 0,406 \text{ kWh}$$

2. Hraðsuðuketill er notaður til að hita upp að 100°C 110 ml af vatni. Demi 7.2.2 á bls. 87

- a) (15%) Hvað tekur þetta langan tíma ef ketillinn er 250 W og upphafshiti vatns er 21°C ?

$$t? \\ m = 0,11 \text{ kg}$$

$$Q = m \cdot C \cdot \Delta T = 0,11 \text{ kg} \cdot 4,18 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}} \cdot 79^{\circ}\text{C} = 36,324 \text{ kJ}$$

$$P = 250 \text{ W}$$

$$P = \frac{W}{t}$$

$$T_2 = 100^{\circ}\text{C}$$

$$t = \frac{W}{P} = \frac{36,324 \text{ kJ}}{0,25 \text{ kW}} = \underline{\underline{145,3 \text{ s}}}$$

$$T_2 = 21^{\circ}\text{C}$$

$$\Delta T = 79^{\circ}\text{C}$$

- b) (10%) Hvað líður langur tími eftir að það er búið að hita vatnið upp og þangað til að allt vatnið er gufað upp? Gefðu tíma upp í mínútum og sekúndum.

$$Q = m \cdot l = 0,11 \text{ kg} \cdot 2256,0 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}} = 248,16 \text{ kJ} = W$$

$$t = \frac{W}{P} = \frac{248,16 \text{ kJ}}{0,25 \text{ kW}} = 992,64 \text{ s} = \underline{\underline{16 \text{ minútur og } 32 \text{ sekúndur}}}$$

3. (25%) Hvert verður lokahitastigið ef 50,0 ml af 80°C heitu vatni er hellt út í 250 ml af 4,0°C heitu vatni í varmaeinangrandi íláti sem hefur hverfandi varmarýmd?

$$\Delta Q_{\text{Hætt}} + \Delta Q_{\text{kalt}} = 0$$

$$m_h \cdot c \cdot \Delta T_h + m_k \cdot c \cdot \Delta T_k = 0$$

$$0,05 \frac{\text{kg}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot 4180 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot (T_2 - 80)^\circ\text{C} + 0,25 \frac{\text{kg}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot 4180 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot (T_2 - 4)^\circ\text{C} = 0$$

$$209 T_2 - 16720 \text{ J} + 1045 \cdot T_2 - 4180 \text{ J} = 0$$

$$T_2 (209 + 1045) \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} = 16720 \text{ J} + 4180 \text{ J}$$

$$1254 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot T_2 = 20900 \text{ J}$$

$$T_2 = \frac{20900 \text{ J}}{1254 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}}} = 16,7^\circ\text{C}$$

Svar: Lokahitastigð verður 16,7°C.

Dæmi 7.3.4

3. (25%) Hvert verður lokahitastigið ef 13,0 g ísmoli við bræðslumark er settur út í 340,0 ml af 28°C heitu vatni? Við hvaða hitastig bráðnar ís?

$$T_2 ? \quad \Delta Q_{\text{bræða ís}} + \Delta Q_{\text{núta } 0^\circ\text{C vatn}} + \Delta Q_{\text{kela vatn}} = 0$$

$$m \cdot L_{\text{fis}} + m \cdot c \cdot \Delta T_{\text{kær}} + m \cdot c \cdot \Delta T_{\text{núta}} = 0$$

$$0,013 \frac{\text{kg}}{\text{kg}} \cdot 333700 \frac{\text{J}}{\text{kg}} + 0,013 \frac{\text{kg}}{\text{kg}} \cdot 4180 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} (T_2 - 0) + 0,34 \frac{\text{kg}}{\text{kg}} \cdot 4180 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot (T_2 - 28)}$$

$$4338,1 \text{ J} + 54,34 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot T_2 + 1421,2 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot T_2 - 39793,6 \text{ J} = 0$$

$$T_2 (1421,2 + 54,34) \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} = 39793,6 \text{ J} - 4338,1 \text{ J}$$

$$1475,54 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} \cdot T_2 = 35455,5 \text{ J}$$

$$T_2 = \frac{35455,5 \text{ J}}{1475,54 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}}} = 24,03^\circ\text{C}$$

Svar: Lokahitastigð verður 24,03°C.